

02. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Spis treści:

2.1. Podział administracyjny, powierzchnia, położenie.....	1
2.2. Ludność	4
2.3. Zasoby mieszkaniowe	8
2.4. Instalacje techniczno-sanitarne mieszkań	11
2.5. Urządzenia sieciowe	13
2.6. Zagospodarowanie przestrzenne	16
2.7. Ustalnia prawa lokalnego w zakresie sieciowym	18
2.8. Charakterystyka stanu środowiska	19
2.9. Rozwój gospodarczy	23
3.0. Charakterystyka infrastruktury miejskiej.....	26
3.1. Kierunki rozwoju obszarów osadniczych – zabudowy mieszkaniowej	29
3.2. Strategia i wizja rozwoju miasta Brzeg.....	30

2.1. Podział administracyjny, powierzchnia, położenie

Miasto Brzeg położone jest w południowo – zachodniej części Polski, w zachodniej części województwa opolskiego, w połowie drogi między Wrocławiem a Opolem. Według podziału administracyjnego Brzeg jest gminą miejską. Pod względem regionalizacji geograficzno – fizycznej, miasto leży w środkowej części Niziny Śląskiej. Zdecydowanie większa jego część znajduje się na Równinie Wrocławskiej, jedynie niewielka, północno – wschodnia część Brzegu znajduje się w obrębie Pradoliny Wrocławskiej (doliny Odry). Historycznie i kulturowo związany z Dolnym Śląskiem.

Zajmuje powierzchnię około 15,0 km² co stanowi 1,7 % ogólnej powierzchni powiatu brzeskiego i jest najmniejszą powierzchniowo gminą powiatu.

Brzeg jest czwartym co do wielkości miastem w województwie opolskim.

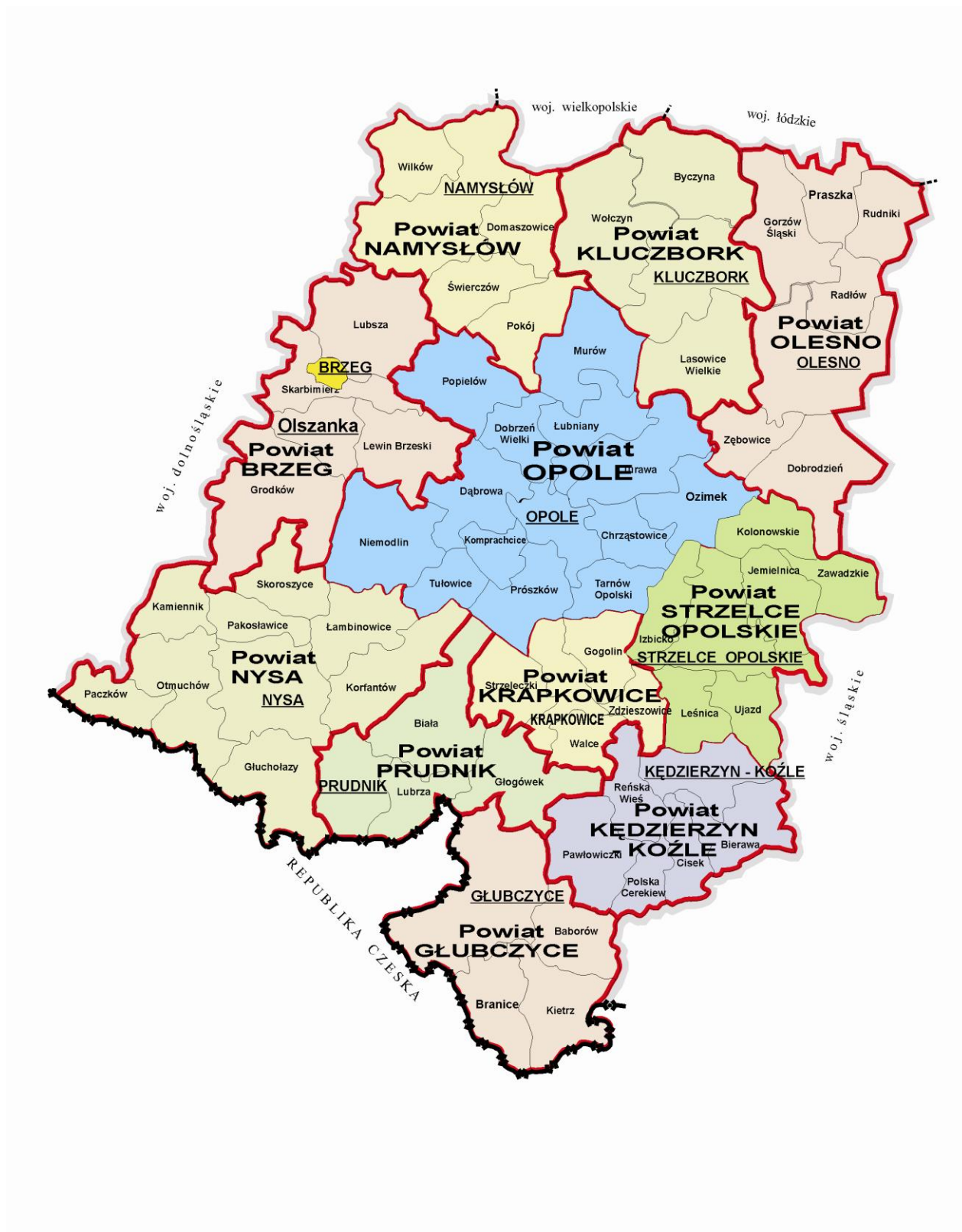
Od strony północno-wschodniej graniczy z gminą Lubsza, a od południowo-wschodniej i zachodniej z gminą Skarbimierz.

Do 1991 roku istniało Miasto i Gmina Brzeg, w obszar której wchodziła miejska Gmina Brzeg i wiejska Gmina Brzeg, obecna Gmina Skarbimierz.

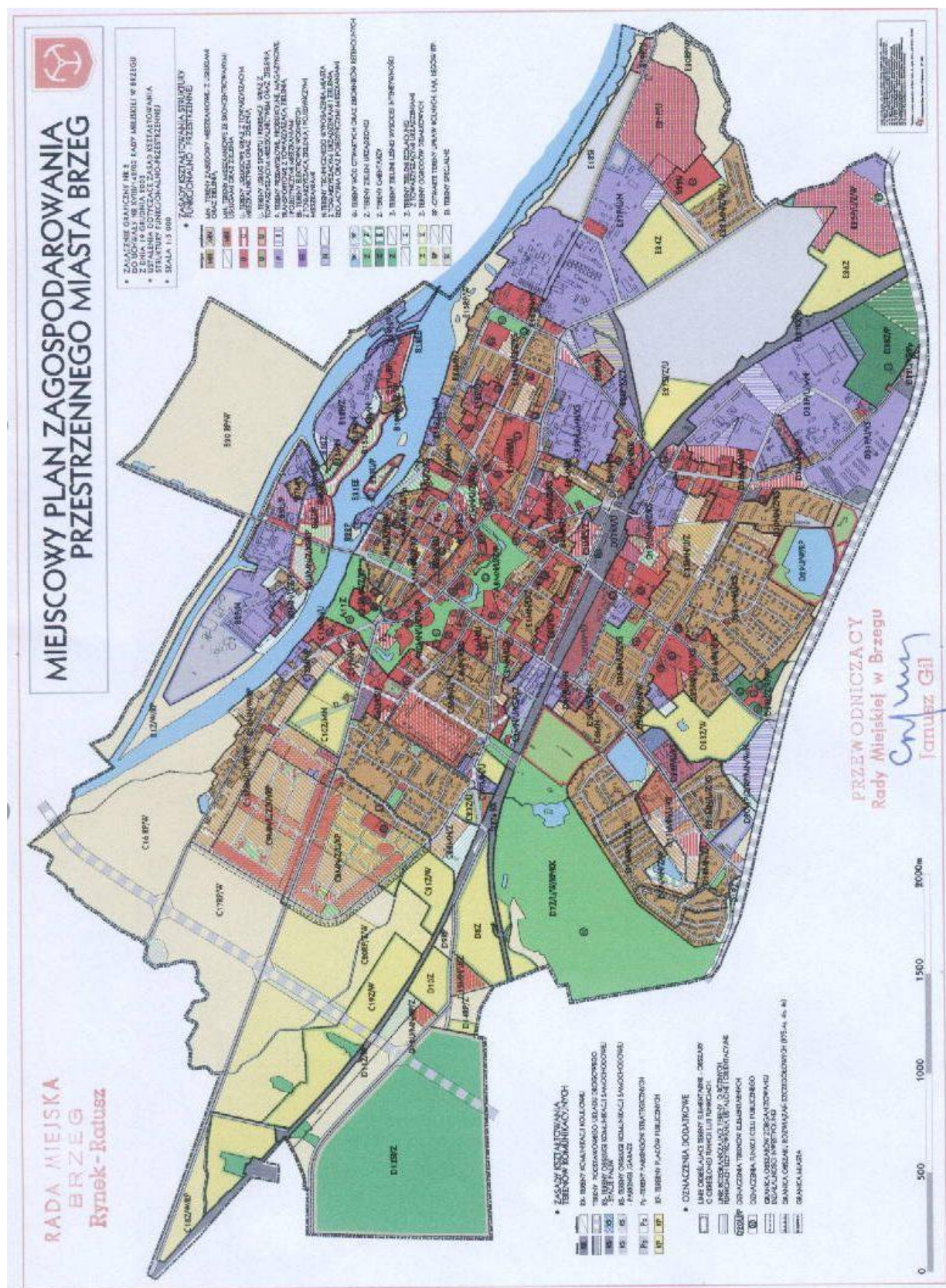
Miasto Brzeg stanowi stolicę powiatu brzeskiego, gdzie znajduje się oprócz siedziby władz miejskich, siedziba władz powiatowych.

Sprzyjające położenie geograficzne, warunki przyrodnicze, a przede wszystkim unikatowe w skali kraju bogactwo dziedzictwa kultury materialnej oraz historia regionu stwarzają ogromną szansę na rozwój turystyki w Brzegu i okolicach.

Ważnym elementem wpływającym na znaczenie miasta jest jego dostępność komunikacyjna. Składają się na nią: dobrze rozwinięta sieć dróg gminnych w obrębie granic administracyjnych miasta, przebiegająca przez Brzeg droga krajowa, transeuropejska magistrała kolejowa, jak również niedalekie sąsiedztwo autostrady z węzłem w Przylesiu.

Rys.1. Miasto Brzeg na tle podziału administracyjnego województwa opolskiego

Rys.2. Miejsowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Brzeg

2.2. Ludność

Ogółem powierzchnia miasta Brzeg wynosi 1461 ha.

Na obszarze 15 km² na koniec 2009 r., w Brzegu mieszkało 37 704 osób. Z tego mężczyźni stanowili liczbę 17 883, a kobiety – 19 821. Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km²) – 2 574 osób.

Przyrost naturalny na 1000 ludności na koniec 2009 r. był dodatni i wyniósł 1,1.

Kobiety na 100 mężczyzn – 111.

Ludność w wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej:

Ogółem – 5201 osób,

Mężczyźni – 2672 osób,

Kobiety – 2529 osób.

Ludność w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni:

Ogółem – 25777 osób,

Mężczyźni – 13280 osób,

Kobiety – 12497 osób.

Ludność w wieku w wieku poprodukcyjnym:

Ogółem – 6631 osób,

Mężczyźni – 1901 osób,

Kobiety – 4730 osób.

W latach 2005 – 2009 nastąpił niewielki aczkolwiek widoczny spadek ludności miasta Brzeg z liczby 38 581 osób do 37 704 osób, co stanowi spadek o ok. 3% liczby ludności ogółem.

Szacuje się że w najbliższych latach będzie wciąż następował niewielki spadek ludności miasta Brzeg.

Tab.1. Wybrane dane statystyczne dotyczące miasta Brzeg

Wybrane dane statystyczne	2005	2006	2007	2008	2009
Ludność	38581	38425	38161	37880	37704
Gęstość zaludnienia (Ludność na 1 km ²)	2627	2612	2590	2575	2 574
Kobiety na 100 mężczyzn	110	111	111	111	111
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	38379	38163	37842	37625	37609

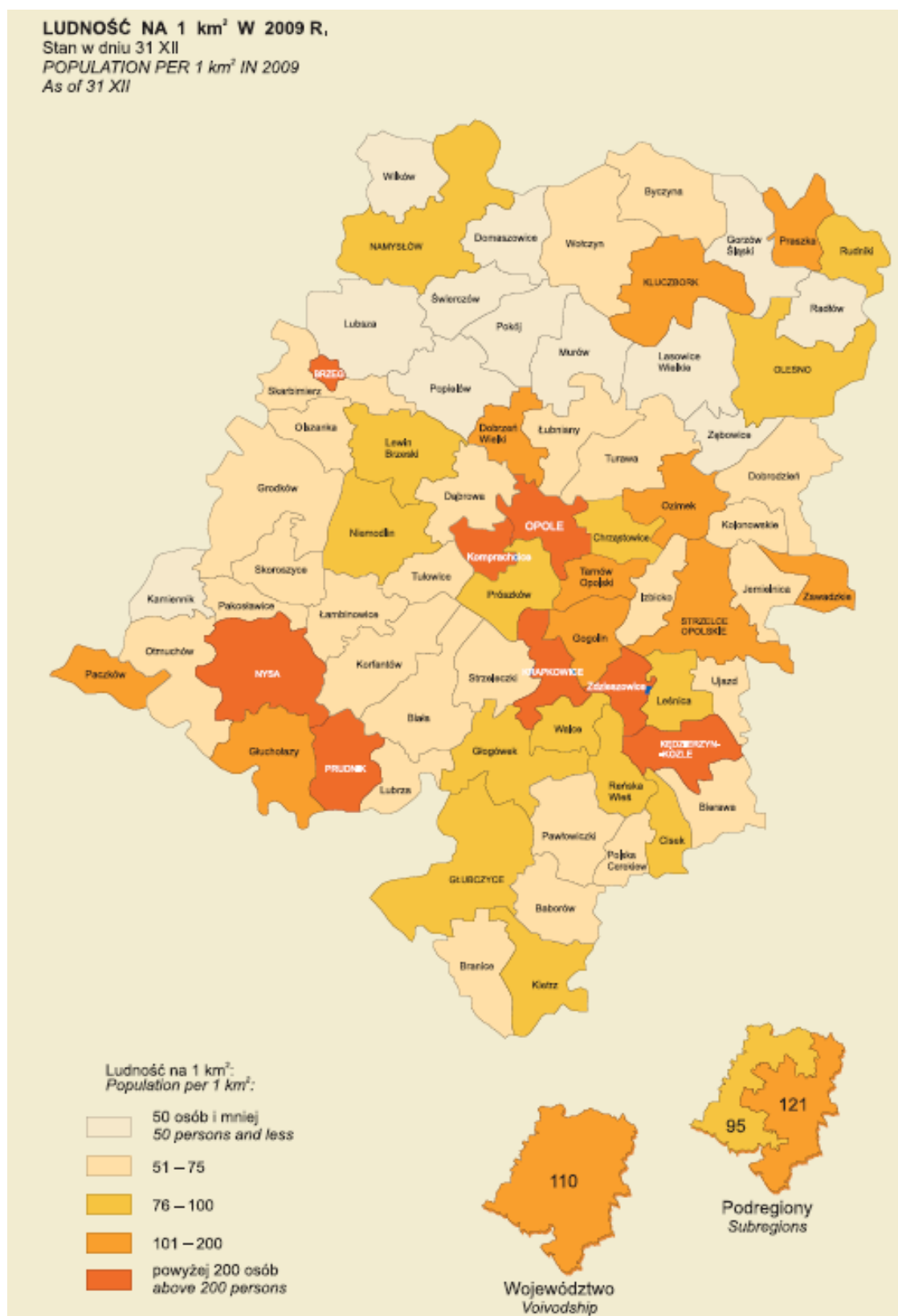
Ludność w wieku produkcyjnym	26635	24981	26206	24583	25777
Ludność w wieku poprodukcyjnym	6047	6180	6293	6419	6631
Przyrost naturalny	- 53	0,1	-0,6	-0,2	1,1

Źródło: Roczniki Statystyczne GUS 2009, 2010

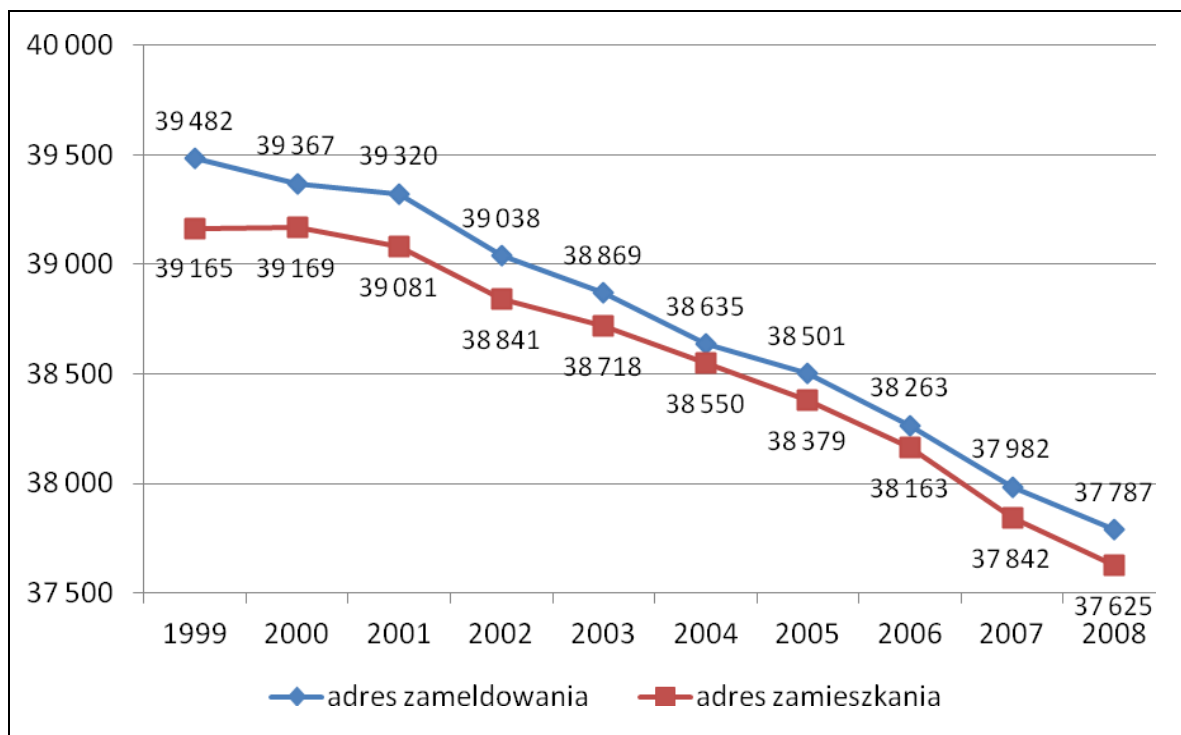
Tab.2. Wybrane dane statystyczne dotyczące miasta Brzeg

Lp.	Rok	Według adresu	
		Zameldowania	Zamieszkania
1.	1999	39 482	39 165
2.	2000	39 367	39 169
3.	2001	39 320	39 081
4.	2002	39 038	38 841
5.	2003	38 869	38 718
6.	2004	38 635	38 550
7.	2005	38 501	38 379
8.	2006	38 263	38 163
9.	2007	37 982	37 842
10.	2008	37 787	37 625
11.	2009	37 704	37 609

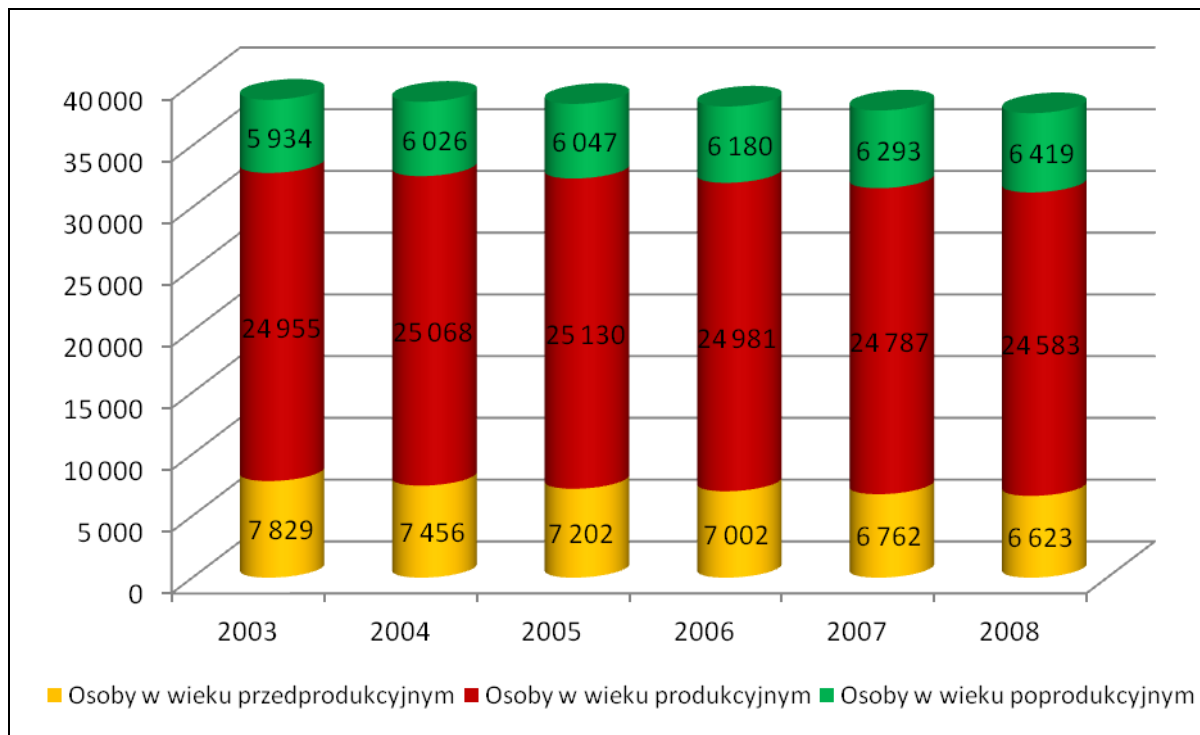
Źródło: Roczniki Statystyczne GUS 2009, 2010

Rys. 3. *Ludność miasta Brzeg na 1 km² w 2009 r.*

Rys. 4. Ludność Brzegu w latach 1999-2008 według adresu zameldowania i zamieszkania

Rys. 5. Ludność miasta Brzeg według wieku w latach 2003-2008

2.3. Zasoby mieszkaniowe

Na terenie miasta Brzeg infrastruktura budowlana różni się wiekiem, powierzchnią zabudowy, technologią wykonania, przeznaczeniem oraz wynikającą z podstawowych parametrów energochłonnością.

Należy wyróżnić:

- budynki mieszkalne,
- obiekty użyteczności publicznej,
- obiekty pod działalność usługowo-handlową i wytwórczą.

Charakter zabudowy mieszkaniowej jest niejednorodny. W ogólnej strukturze osadnictwa na terenie miasta Brzeg dominują następujące typy zabudowań:

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,
- intensywna zabudowa jednorodzinna,
- zabudowa jednorodzinna rozproszona.

Zasoby mieszkaniowe miasta Brzeg wg form własności na koniec 2009 r.:

- 14 222 mieszkań ogółem,
- 47 528 izb,
- 848 003 m² powierzchni użytkowej.

Zasoby mieszkaniowe (komunalne) miasta Brzeg na koniec 2009 r.:

- 2 427 mieszkań ogółem,
- 119 589 m² powierzchni użytkowej.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na koniec 2009 r.:

- 1 mieszkania: 59,6 m²,
- na 1 osobę: 22,5 m².

Ocieplenie budynków na koniec 2009r.:

- mieszkania w budynkach wyremontowanych : 2,
- mieszkania, których remont bezpośrednio dotyczył: 2.

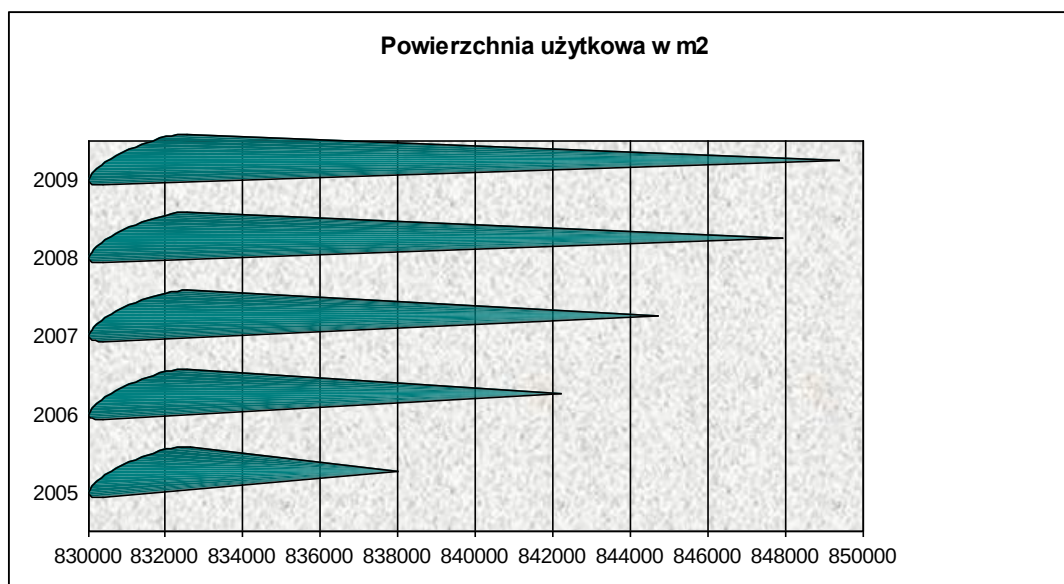
Tab.3. Zasoby mieszkaniowe miasta Brzeg w latach 2005 - 2009

Zasoby mieszkaniowe	2005	2006	2007	2008	2009
Mieszkania ogółem	14 090	14 153	14 179	14 211	14 222
Powierzchnia użytkowa w [m ²]	836 617	840 833	843 334	846 547	848 003
Mieszkania komunalne	3 249	3 249	2 771	2 678	2 427
Powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych w [m ²]	171 174	171 174	141 796	132 134	119 589

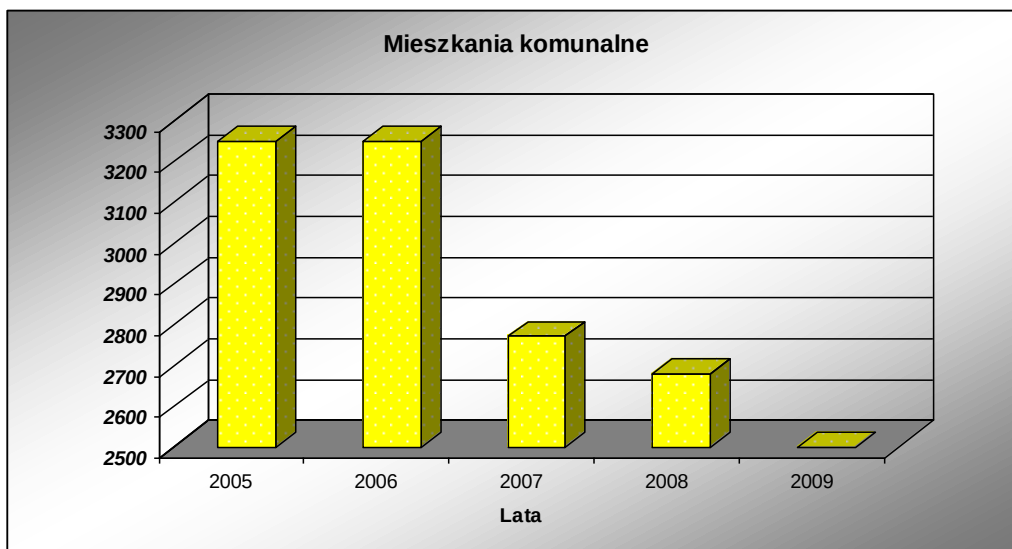
Źródło: Roczniki Statystyczne GUS 2009, 2010

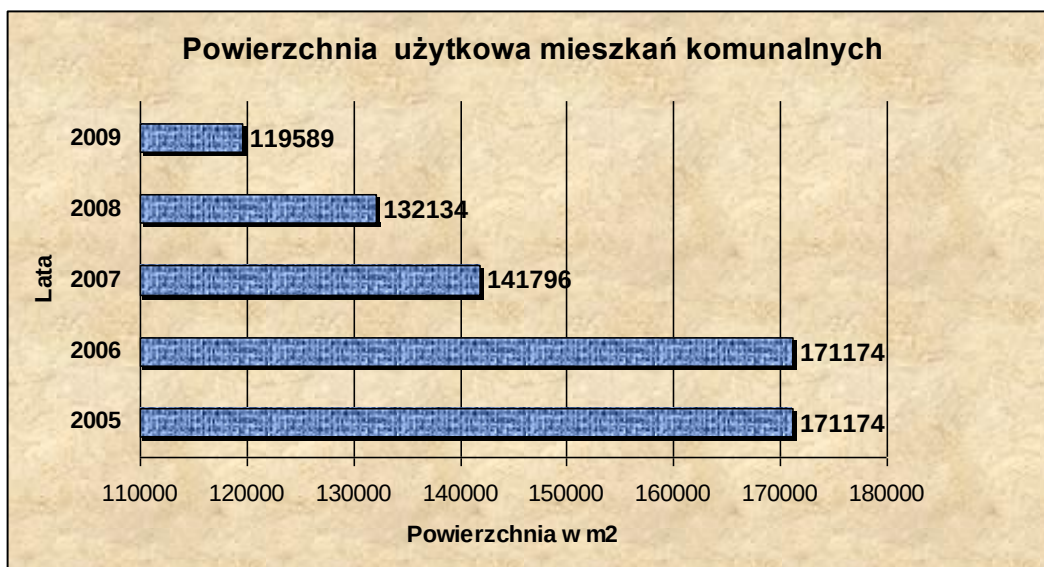
Rys. 6. Mieszkania miasta Brzeg w latach 2005-2009

Rys. 7. Powierzchnie użytkowe mieszkań miasta Brzeg w latach 2005-2009

Rys. 8. Mieszkania komunalne miasta Brzeg w latach 2005-2009

Rys. 9. Powierzchnie użytkowe mieszkań komunalnych miasta Brzeg w latach 2005-2009

Jak obrazuje powyższa tabela i rysunek, na terenie miasta Brzeg przybywa mieszkań ogółem, gdyż w 2005 mieszkań było 14 090 podczas gdy na koniec 2009 r. Mieszkań było już 14 222. Natomiast ubywa mieszkań komunalnych. W 2005 r. miasto Brzeg posiadało w swoich zasobach 3 249 mieszkań, podczas gdy na koniec 2009 r. , mieszkań komunalnych było już 2 427.

2.4. Instalacje techniczno-sanitarne mieszkań

Na koniec 2009 r. na terenie miasta Brzeg mieszkania wyposażone były w instalacje techniczno-sanitarne jak poniżej.

- wodociąg - 14 103 mieszkań,
- ustęp splukiwany - 13 360 mieszkań,
- łazienka - 12 868 mieszkań,
- centralne ogrzewanie - 12 023 mieszkań,
- gaz sieciowy - 13 566 mieszkań.

Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań na koniec 2009 r. :

- wodociąg – 99,2% mieszkań,
- łazienka – 90,5% mieszkań,
- centralne ogrzewanie – 84,5% mieszkań.

Tab.4. Instalacje techniczno-sanitarne mieszkań miasta Brzeg w latach 2005 - 2009

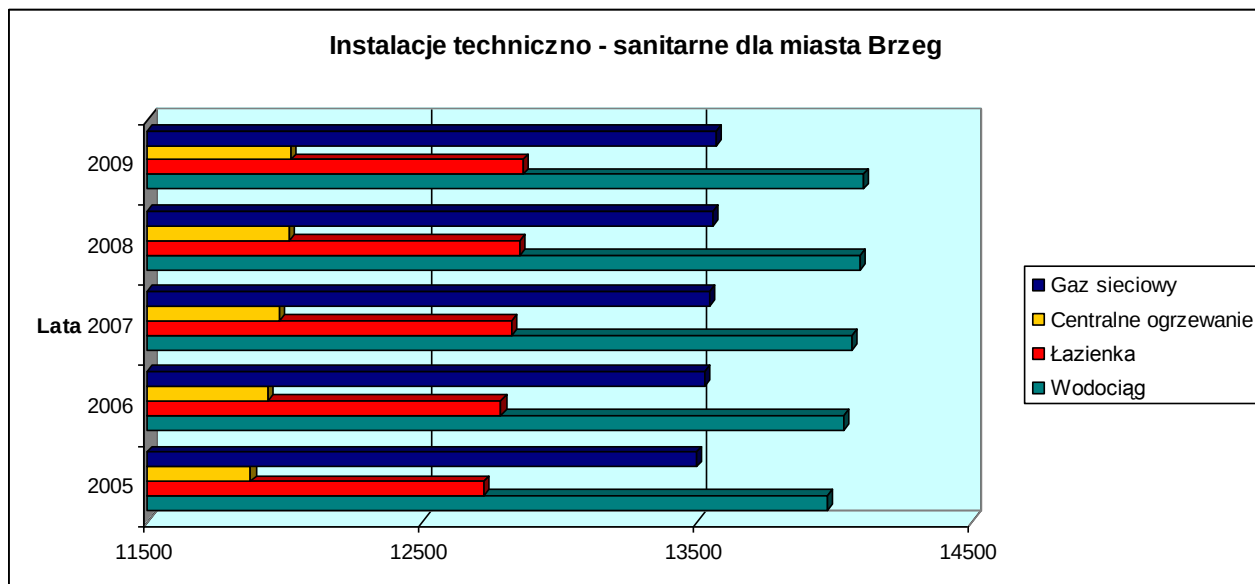
. Instalacje techniczno-sanitarne mieszkań	2005	2006	2007	2008	2009
	Ilość mieszkań				
Wodociąg	13 970	14 033	14 060	14 092	14 103
Łazienka	12 722	12 786	12 823	12 855	12 868
Centralne ogrzewanie	11 876	11 940	11 981	12 013	12 023
Gaz sieciowy	13 494	13 524	13 544	13 558	13 566

Źródło: Roczniki Statystyczne GUS 2009, 2010

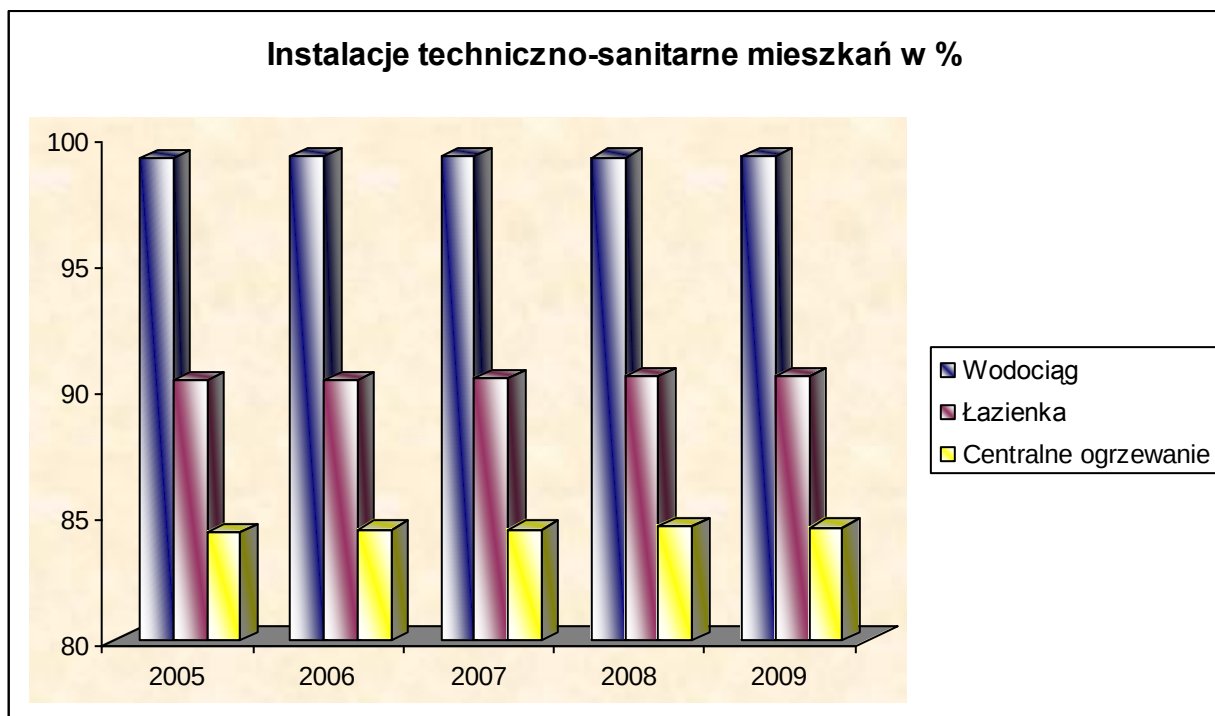
Tab.5. Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań w latach 2005 – 2009

. Instalacje techniczno-sanitarne mieszkań	2005	2006	2007	2008	2009
	Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań				
Wodociąg	99,1	99,2	99,2	99,16	99,2
Łazienka	90,3	90,3	90,4	90,46	90,5
Centralne ogrzewanie	84,3	84,4	84,4	84,53	84,5

Źródło: Roczniki Statystyczne GUS 2009, 2010

Rys. 10. Instalacje techniczno-sanitarne mieszkań miasta Brzeg w latach 2005 - 2009

Rys. 11. Instalacje techniczno-sanitarne mieszkań w % miasta Brzeg w latach 2005 - 2009

2.5. Urządzenia sieciowe

Na koniec 2009 r. na terenie miasta Brzeg długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej wyniosła 65,9 km. Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania stanowiły 1641 szt. Woda dostarczona gospodarstwom domowym – 1278,5 dam³. Ludność miasta Brzegu korzystająca z sieci wodociągowej – 37 273 osób.

Tab.6. Sieć wodociągowa miasta Brzeg w latach 2005 – 2009

Wodociągi	2005	2006	2007	2008	2009
Czynna sieć rozdzielcza w [km]	63,5	63,9	64,5	65,1	65,9
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych [szt.]	1 577	1 585	1 633	1 633	1 641
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [szt.]	38 034	37 821	37 504	37 289	37 273

Źródło: Roczniki Statystyczne GUS 2009, 2010

Na koniec 2009 r. na terenie miasta Brzeg długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosiła 59,6 km. Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania stanowiły 1473 szt. Ścieki odprowadzone – 1833,6 dam³. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w Brzegu wyniosła – 35 474 osób.

Tab.7. Sieć kanalizacyjna miasta Brzeg w latach 2005 – 2009

Kanalizacja	2005	2006	2007	2008	2009
Czynna sieć kanalizacyjna [km]	53,5	53,5	53,5	58,8	59,6
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych [szt.]	1 414	1 414	1 461	1 464	1 473
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [szt.]	36 192	35 988	35 692	35 488	35 474

Źródło: Roczniki Statystyczne GUS 2009, 2010

Na koniec 2009 r. na terenie miasta Brzeg długość czynnej sieci gazowej ogółem wyniosła 71 896 m. Długość czynnej sieci przesyłowej gazowej wyniosła 5 968 m. Długość czynnej rozdzielczej sieci gazowej wyniosła 65 928 m. Czynne przyłącza gazowe do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych wyniosły 2 336 szt. Odbiorców gazu na koniec 2009 r. na terenie miasta było – 13190 osób. Odbiorcy gazu ogrzewając mieszkania gazem stanowili liczbę – 3 369 osób. Zużycie gazu wyniosło w 2009 r. 6117,5 tys. m³. Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań wyniosło w 2009 r. 3435,2 tys. m³. Ludność miasta Brzeg korzystająca z sieci gazowej – 35 814 osób.

Tab.8. Sieć gazowa miasta Brzeg w latach 2005 – 2009

Sieć gazowa	2005	2006	2007	2008	2009
Czynna sieć gazowa ogółem [km]	65,0	70,729	70,750	70,942	71, 896
Czynna sieć gazowa przesyłowa [km]	0,5	5,968	5968	5,968	5,968
Czynna sieć gazowa rozdzielcza [km]	64,5	64,761	64,782	64,974	65, 928
Czynne przyłącza gazowe do budynków mieszkalnych [szt.]	2 083	2 093	2297	2 303	2 336
Odbiorcy gazu ziemnego gospodarstw domowych [osoby]	12982	13178	13146	13152	13 369
Zużycie gazu ogółem [tys.m ³]	6248,8	6323	6028,7	5711,8	6117,5
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań [tys.m ³]	3341,7	3861,6	3262	3569,3	3435,2

Źródło: Roczniki Statystyczne GUS 2009, 2010

Na koniec 2009 r. na terenie Brzegu odbiorców energii elektrycznej na niskim napięciu było – 15 099 osób. Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu wyniosło przy tym 29 073,35 MWh.

Tab.9. Energia elektryczna w gospodarstwach domowych miasta Brzeg w latach 2005 – 2009

Energia elektryczna w gospodarstwach domowych	2005	2006	2007	2008	2009
Liczba odbiorców energii elektrycznej na niskim napięciu [osoby]	14798	14870	14883	14973	15 099
Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu [MWh]	28375	28616,71	27660,45	28824,58	29 073,35
Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca [kWh]	737,1	747,1	726,7	763,8	773,1
Zużycie energii elektrycznej na 1 korzystającego / odbiorcę [kWh]	1917,5	1924,5	1858,5	1925,1	1925,5

Źródło: Roczniki Statystyczne GUS 2009, 2010

Zużycie wody w gospodarstwach domowych na koniec 2009 r. wyniosło :

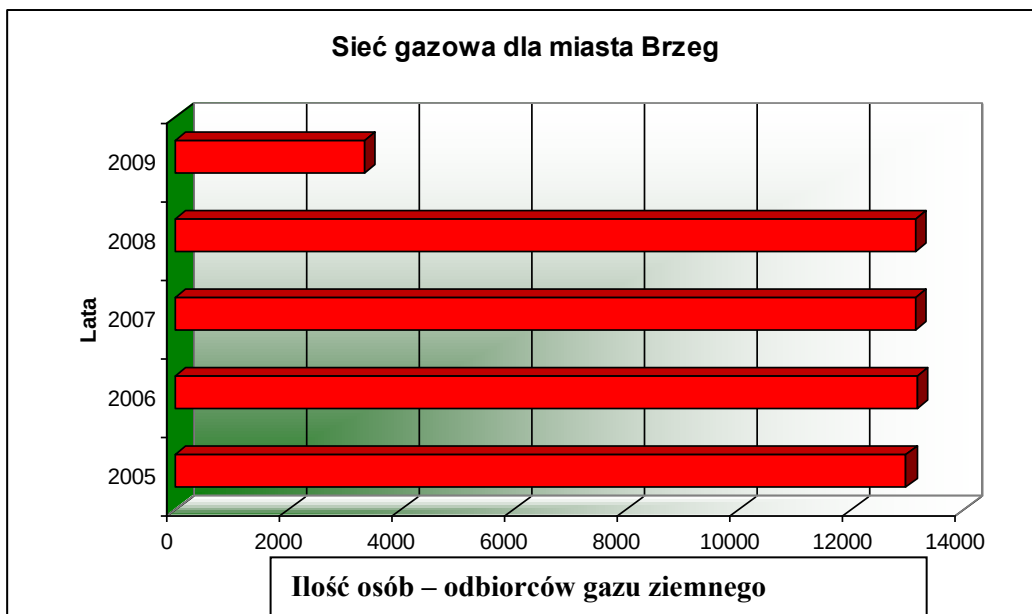
- na 1 mieszkańca wyniosło 34,0 m³,
- na 1 korzystającego / odbiorcę wyniosło 34,3 m³.

Zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych na koniec 2009 r. wyniosło:

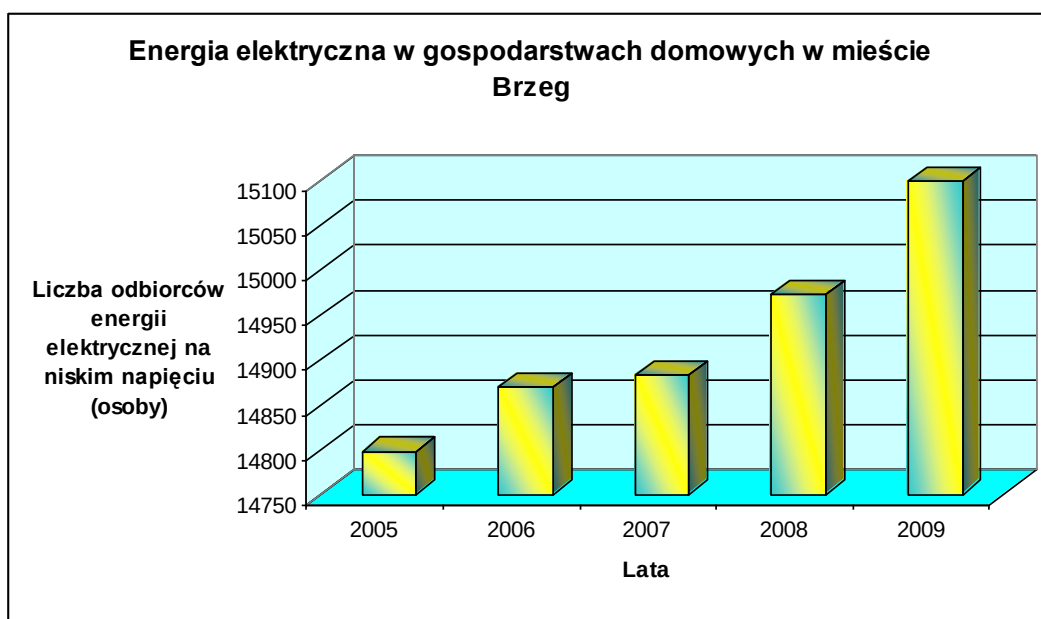
- na 1 mieszkańca wyniosło 162,7 m³,
- na 1 korzystającego / odbiorcę wyniosło 463,83 m³.

Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na koniec 2009 r. wyniosło:

- na 1 mieszkańca wyniosło 773,1 kWh,
- na 1 korzystającego / odbiorcę wyniosło 1925,5 kWh.

Rys. 12. Odbiorcy gazu ziemnego miasta Brzeg w latach 2005 -2009

Rys. 13. Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu miasta Brzeg w latach 2005 -2009

2.6. Zagospodarowanie przestrzenne

Prawo lokalne nakreśla zagospodarowanie przestrzenne miasta Brzeg przy pomocy dokumentów strategicznych w postaci miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego a także studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brzeg.

Do chwili obecnej zagospodarowanie przestrzenne miasta Brzeg związane jest z podjęciem przez Radę Miejską w Brzegu takich uchwał, jak:

- uchwała Nr XVIII/142/03 Rady Miejskiej w Brzegu z dnia 19 grudnia 2003 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Brzeg ,
- uchwała Nr XXL/344/08 Rady Miejskiej w Brzegu z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brzeg,
- uchwała Nr XLVIII/471/09 Rady Miejskiej Brzegu z dnia 4 września 2009 roku w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Brzeg uchwalonego uchwałą Nr XVIII/142/03 Rady Miejskiej w Brzegu z dnia 19 grudnia 2003 r., dla obszaru położonego w północno-zachodniej części miasta, stanowiącego kontynuację zabudowy tzw. osiedla zachodniego,
- uchwała Nr XLVIII/472/09 Rady Miejskiej w Brzegu z dnia 4 września 2009 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Brzeg uchwalonego uchwałą Nr XVIII/142/03 Rady Miejskiej w Brzegu z dnia 19 grudnia 2003 r.,
- uchwała Nr LIX/652/10 Rady Miejskiej Brzegu z dnia 24 czerwca 2010r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Brzeg dla obszaru ograniczonego od wschodu ul. Lwowską, od północy ul. Słoneczną, od zachodu rowem K - 7 oraz od południa magistralną linią kolejową.

W chwili obecnej miasto Brzeg ogłosiło na swojej stronie internetowej obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Brzeg dla obszaru ograniczonego od północy ul. Kopernika, od zachodu ul. Szymanowskiego, od południa i wschodu istniejącymi terenami produkcyjno- magazynowo- składowymi. Wyłożono również do publicznego wglądu projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Brzeg dla obszaru Wysp Odrzańskich, ograniczonego od wschodu ulicą Krakusa, od północy Kanałem Odrzańskim, a od południa i zachodu wodami rzeki Odry.

2.7. Ustalenia prawa lokalnego w zakresie sieciowym

Prawo lokalne ustala w dokumentach planistycznych m.in. ogólne zasady sytuowania sieci elektroenergetycznych, ciepłowniczych, gazowych a także daje wytyczne do uzbrojenia danego obszaru w nośniki energetyczne.

Ustalenia w zakresie rozwoju miejskiej sieci infrastrukturalnej dla danego obszaru miasta Brzeg najczęściej wyglądają jak poniżej.

Ustalenia w zakresie rozwoju sieci elektroenergetycznej i zaopatrzenia w energię elektryczną:

- 1) dopuszcza się zachowanie istniejących podziemnych sieci elektroenergetycznych średnich napięć z możliwością przebudowy i remontu,
- 2) istniejące napowietrzne sieci elektroenergetyczne, na odcinkach kolidujących z planowaną zabudową i zagospodarowaniem terenu, należy przebudować na podziemne,
- 3) wprowadzenie oraz utrzymanie strefy ochronnej, z zakazem zabudowy, terenów znajdujących się w strefie uciążliwości elektro – energetycznych wysokiego napięcia; ustala się strefę ochronną w odległości 15 m w każdą stronę, od sieci napowietrznych linii wysokiego napięcia 110 kV,
- 4) korzystanie z systemu zasilania miasta liniami napowietrznymi wysokiego i średniego napięcia 110/15 kV,
- 5) rozbudowę i budowę nowych linii energetycznych kablowych, średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych (wbudowanych lub wolnostojących 15/04 kV),
- 6) skablowanie projektowanych linii napowietrznych, w przypadkach kolizji z projektowaną zabudową.

Ustala się następujące zasady rozwoju sieci ciepłowniczej i zaopatrzenia w ciepło:

- 1) dopuszcza się sytuowanie sieci ciepłowniczej i zaopatrzenie w ciepło z miejskiego systemu ciepłowniczego,
- 2) sieci realizować wyłącznie jako podziemne,
- 3) dopuszcza się dla terenów zainwestowanych, stosowanie ogrzewania na paliwo stałe, pod warunkiem utrzymania norm związanych z ochroną środowiska,
- 4) zakazuje się stosowania dla obiektów nowoprojektowanych systemów ogrzewania powodujących niską emisję.
- 5) do czasu realizacji sieci ciepłej dopuszcza się zaopatrzenie w ciepło ze źródeł indywidualnych w oparciu o zasilanie paliwami stałymi, gazem, energią elektryczną oraz z ekologicznych źródeł ciepła.

Ustala się następujące zasady rozwoju sieci gazu przewodowego i zaopatrzenia w gaz:

- 1) kierunki rozbudowy sieci gazowej należy realizować zgodnie z opracowaniami dotyczącymi rozwoju sieci, w oparciu o wnioski przyszłych odbiorców gazu, pod warunkiem że będzie to inwestycja ekonomicznie opłacalna;
- 2) wprowadza się bądź utrzymuje strefy ograniczonego użytkowania terenów znajdujących się w strefie bezpieczeństwa gazociągu wysokiego ciśnienia,
- 3) realizację rozdzielczej sieci gazowej, po wybudowaniu stacji redukcyjnej w oparciu o gazociąg wysokoprężny gazu,
- 4) preferencje technologii rozprowadzania gazu w postaci modelu średnociśnieniowego zasilanego ze stacji redukcyjno – pomiarowej gazu I⁰ zlokalizowanej w zachodniej części miasta,
- 5) w przypadku kolizji projektowanych obiektów z istniejącą siecią gazową pełny koszt przełożenia sieci gazowej ponosi inwestor obiektu.

Plan zagospodarowania przestrzennego danego obszaru miasta Brzeg powinien zawierać ogólne zasady jego powiązania z urządzeniami i sieciami uzbrojenia technicznego. W tym celu:

- należy kompleksowo uzbrajać w sieci tereny wskazane w planie do zainwestowania,
- realizacja nowych obiektów kubaturowych powinna się odbywać wyłącznie, po uprzednim uzbrojeniu terenów budowlanych, w wymagane sieci infrastruktury, w powiązaniu z istniejącymi systemami uzbrojenia technicznego;
- projektowane elementy sieci infrastruktury należy prowadzić w obrębie linii rozgraniczających dróg głównych, zbiorczych, lokalnych i dojazdowych w uzasadnionych technicznie przypadkach dopuszcza się odstępstwa od tej zasady;
- dopuszcza się możliwość realizacji urządzeń i elementów sieci uzbrojenia technicznego, poza terenami wyznaczonymi w planie, na obszarze władania inwestora jako obiekty towarzyszące.

2.8. Charakterystyka stanu środowiska

Środowisko przyrodnicze i krajobraz

Brzeg to nie tylko ciekawa historia i zabytki architektury, ale również wielkie bogactwo przyrody. Miasto posiada wyjątkowe walory przyrodnicze. Miejskie parki, rzeka Odra i miejskie wody stojące obfitują bogactwem flory i fauny (180 gatunków drzew i krzewów, tyleż samo gatunków ptaków i 30 gatunków ssaków). Tereny zielone o charakterze parkowym zajmują obszar ok. 100 ha. W śródmieściu znajdują się trzy parki założone na terenach po zlikwidowanych nowożytnych fortyfikacjach miejskich - Park Centralny (6 ha), Park nad Fosą (4,3 ha) i Park Nadodrzański (4,6 ha). Największy z parków - Park Wolności (ok. 65 ha), położony na południowo-zachodnich obrzeżach miasta jest typowym lasem podmiejskim. Między ul. 1-go Maja a Osiedlem Westerplatte znajduje się niewielki Park Ptasi (1,3 ha).

Wody powierzchniowe i podziemne

Przez teren miasta przebiega rzeka Odra, rzeka Sadszawa i rzeka Kościelna. Rzeka Odra jest największym ciekim wodnym przepływającym przez teren administracyjny miasta, która na znacznej długości stanowi północną jego granicę.

Rzeka Sadszawa ma swoje źródło na terenie gminy Olszanka i stanowi wschodnią granicę miasta Brzeg. Brak punktów pomiarowych na rzece w ramach monitoringu podstawowego i regionalnego powoduje, iż stan sanitarny tej rzeki jest trudny do określenia i może zależeć w dużym stopniu od spływów powierzchniowych z sąsiednich terenów intensywnie użytkowanych rolniczo.

Rzeka Kościelna jest drugim po Odrze największym ciekim wodnym miasta Brzeg, który kształtuje stosunki wodne obszaru i zasila w wodę najważniejsze dla miasta tereny funkcji ekologicznej (Park Wolności). W swym końcowym przebiegu jest on zasilany w wodę z licznych rowów szczygółowych. Podobnie jak w przypadku rzeki Sadszawy stan sanitarny rzeki Kościelna jak obecnie nieznany, ze względu na brak badań jakości tych wód.

Na terenie miasta Brzeg występują wody podziemne czwartorzędowe i trzeciorzędowe.

Poziom wodonośny trzeciorzędu zalegający na głębokości poniżej 80 m p.p.t. zaliczony został do Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP nr 321) o wydajności potencjalnej otworu studniowego $> 70 \frac{\text{m}^3}{\text{h}}$, wydajności ujęcia $> 10\,000 \frac{\text{m}^3}{\text{h}}$, przewodności $> 10 \frac{\text{m}^2}{\text{h}}$. Jest to zbiornik, który rozciąga się na północy od Oleśnicy, obejmując dolinę rzeki Odry na zachód i wschód od miasta Oława, skąd odchodzi w kierunku południowo – zachodnim do Kątów Wrocławskich (obejmując tereny położone po południowej stronie Wrocławia) oraz w kierunku

południowo - wschodnim do Brzegu. GZWP nr 321 jest dobrze izolowany od powierzchni przed przenikaniem zanieczyszczeń, niemniej jednak z uwagi na specyfikę zalegania i zasilania tego piętra wyznaczono dla niego Obszar Wysokiej Ochrony o powierzchni 645 km², uznając go za obiekt zagrożony degradacją.

Gleby i powierzchnia ziemi

Na terenie miasta Brzeg występują następujące rodzaje gleb:

1. Mady:

- zlokalizowane głównie w dolinie rzeki Odry oraz w lokalnych obniżeniach terenu pozostałych cieków wodnych miasta; gleby aluwialne (napływowe) o średnio - dobrej wartości rolniczej; w dolinie rzeki Odry wykorzystywane głównie jako trwałe użytki zielone wypasowo – kośne, zaliczane do gleb małożylnych; w dolinach bocznych cieków stanowią gleby żyzne, przeznaczone do upraw polowych w szczególności dla warzywnictwa i sadownictwa.

2. Gleby brunatne:

- zlokalizowane w zachodniej części miasta lokalnie na terenach przylegających bezpośrednio do doliny Odry; wytworzone z piasków gliniastych całkowitych, lokalnie z glin lekkich i średnich pylastych, podścielonych głównie piaskami i żwirami piaszczystymi zaliczane do IV i VI klasy bonitacyjnej; należą do kompleksu żyniego dobrego, żyniego słabego oraz pszennego wadliwego. gleby te są mało żyzne i mają skłonności do przesuszeń.

3. Czarne ziemie:

- występują sporadycznie w zachodniej części miasta; są to gleby żyzne o dobrze wykształconej warstwie próchnicznej i prawidłowych stosunkach powietrzno – wodnych; zaliczane najczęściej do III i IV klasy bonitacyjnej; zaliczane do kompleksu pszennego dobrego i bardzo dobrego; są to gleby urodzajne, nadające się do wszystkich upraw polowych, w szczególności do warzywnictwa i sadownictwa.

4. Gleby bielcowe i bielice,

- na terenie miasta należą do rzadkości wytworzone z glin średnich i ciężkich pylastych, całkowitych i głęboko pościelonych piaskami i żwirami; zaliczane są do gleb żyznych o dobrze wykształconej warstwie próchnicznej i właściwych stosunkach powietrzno – wodnych; zaliczanych do III-IV klasy bonitacyjnej; należą do kompleksu pszennego dobrego i bardzo dobrego.

Powietrze atmosferyczne

O stanie powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł, z uwzględnieniem przemian fizykochemicznych zachodzących w atmosferze. Największym antropogenicznym źródłem emisji zanieczyszczeń jest proces energetycznego spalania paliw. Równie istotnym źródłem jest przemysł metalurgiczny, chemiczny, rafineryjny i motoryzacja.

Zanieczyszczenia powietrza, ze względu na strukturę źródeł emisji, dzieli się na:

- zanieczyszczenia podstawowe (SO_2 , NO_2 i pył) – powstają głównie podczas spalania paliw w kotłowniach komunalno-bytowych, charakteryzuje je wyraźna zmienność w ciągu roku (w sezonie zimowym następuje wzrost SO_2 i pyłu),
- zanieczyszczenia specyficzne powstające w wyniku procesów technologicznych,
- zanieczyszczenia emitowane ze źródeł mobilnych,
- zanieczyszczenia wtórne powstające w wyniku reakcji i przemian związków w zanieczyszczonej atmosferze.

Emisja zanieczyszczeń to wprowadzanie do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych. Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest miejsce powstania, wytworzenia substancji zanieczyszczających.

Głównymi źródłami emisji SO_2 do atmosfery jest energetyka zawodowa i sektor komunalno-bytowy.

Głównymi źródłami NO_2 jest transport, komunikacja i energetyka zawodowa.

Na terenie miasta Brzeg Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi wyłącznie pasywne pomiary jakości powietrza (z miesięcznym okresem uśredniania stężeń) w zakresie dwutlenku azotu i dwutlenku siarki.

Rozpatrując wartości dopuszczalne i docelowe ustalone dla stężeń zanieczyszczeń powietrza w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. Nr 47 Poz. 281), to na obszarze miasta Brzeg są przekraczane wyłącznie poziomy stężeń ozonu. Wynika to z oceny jakości powietrza przeprowadzonej za rok 2009, na podstawie art.89 ustawy *Prawo ochrony środowiska* (tekst jedn. Dz.U. z 2008r. Nr 25 Poz.150 z późn. Zm.), zgodnie z którą obszar całego województwa z uwagi na zanieczyszczenie powietrza ozonem został zakwalifikowany do klasy C (dla kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin). Oznacza to, zgodnie z art.91 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, obowiązek opracowania programu ochrony powietrza dla obszaru całego województwa w zakresie ozonu.

Zestawienie wyników pomiarów dwutlenku azotu i dwutlenku siarki przedstawiono w poniższych tabelach.

Tab.10. Wyniki uzyskane w stacji pomiarowej Brzeg, ul. Gaj

Okres pomiarowy	Średnie stężenie NO ₂ w okresie pomiarowym [µg/m ³]	Średnie stężenie SO ₂ w okresie pomiarowym [µg/m ³]
10.12.09 – 13.01.10	25,3	9,3
14.01.10 – 11.02.10	30,2	26,4
12.02.10 – 11.03.10	29,6	10,6
12.03.10 – 15.04.10	20,0	3,9
16.04.10 – 16.05.10	13,5	2,2
17.05.10 – 17.06.10	13,6	1,1
18.06.10 – 15.07.10	11,5	1,5
16.07.10 – 19.08.10	15,4	1,3
20.08.10 – 16.09.10	18,4	<1,0*
17.09.10 – 14.10.10	17,0	4,7
15.10.10 – 09.11.10	21,1	3,2
10.11.10 – 02.12.10	23,8	5,7
Średnia ważona wartość stężenia z serii pomiarowej	19,8	5,8

* wartość progu oznaczalności stosowanej metody badawczej wynosi 1,0 µg/m³; do obliczeń średniej rocznej przyjęto połowę wartości progu oznaczalności.

Źródło: WIOŚ Opole

Tab.11. Wyniki uzyskane w stacji pomiarowej Brzeg, ul. Bohaterów Monte Cassino

Okres pomiarowy	Średnie stężenie NO ₂ w okresie pomiarowym [µg/m ³]	Średnie stężenie SO ₂ w okresie pomiarowym [µg/m ³]
10.12.09 – 13.01.10	23,2	9,1
14.01.10 – 11.02.10	33,3	24,5
12.02.10 – 11.03.10	25,3	9,3
12.03.10 – 15.04.10	15,9	4,9
16.04.10 – 16.05.10	11,2	1,1
17.05.10 – 17.06.10	11,7	1,7
18.06.10 – 15.07.10	10,1	1,5
16.07.10 – 19.08.10	12,7	1,6
20.08.10 – 16.09.10	17,1	1,8
17.09.10 – 14.10.10	16,4	4,8
15.10.10 – 09.11.10	17,9	4,1
10.11.10 – 02.12.10	19,5	5,2
Średnia ważona wartość stężenia z serii pomiarowej	17,7	5,8

Źródło: WIOŚ Opole

Emisja niska

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta Brzeg są zanieczyszczenia pyłowe i gazowe pochodzące z procesów energetycznego spalania paliw stałych oraz zanieczyszczenia powstające podczas transportu.

Do zmniejszenia niskiej emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, może przyczynić się budowa instalacji, które wykorzystują energię odnawialną w postaci np. solarów, pomp ciepła, fotowoltaiki.

Emisja komunikacyjna

Zanieczyszczenia komunikacyjne należą do czynników najbardziej obciążających powietrze atmosferyczne. Szczególnie uciążliwe są zanieczyszczenia gazowe powstające w trakcie spalania paliw przez pojazdy mechaniczne. Drugą grupę emisji komunikacyjnych stanowią pyły, powstające w wyniku tarcia i zużywania się elementów pojazdów. Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego, należy jak najbardziej uwzględnić ilość zanieczyszczeń pochodzących z ruchu samochodowego, odbywającego się na jego obszarze.

2.9. Rozwój gospodarczy

Brzeg jest ważnym ośrodkiem przemysłowym i gospodarczym w województwie opolskim. W mieście wyróżnić możemy fabryki maszyn rolniczych, silników elektrycznych, zakłady tłuszczowe, cukiernicze.

Miasto Brzeg leży w strefie urbanizacji i uprzemysłowienia pasma Opole – Wrocław i stanowi obszar silnie uprzemysłowiony. Przemysł w Brzegu pełni istotną rolę w gospodarce w szczególności: przemysł spożywczy, elektrotechniczny i maszynowy.

Największe zakłady na terenie Gminy Miasta Brzegu to m.in.:

- AGROMET PILMET Sp. z o.o.,
- Fabryka Silników Elektrycznych „BESEL” S.A. Grupa Cantoni,
- Meprozet Sp. z o.o. Brzeska Fabryka Pomp i Armatury,
- „Odra” S.A. Przedsiębiorstwo Wyrobów Cukierniczych; jeden z największych w Polsce producentów wyrobów cukierniczych (słynna brzeska chałwa),
- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska,
- Kruszwica S.A. Zakłady Tłuszczowe w Brzegu,

- „Agremo” sp. z o.o.,
- Bartling –Polska Sp. z o.o. Zakład Produkcji Opakowań z Tworzyw Sztucznych,
- UNIBAX Sp. z o.o. Zakład Produkcyjny w Brzegu,
- P.P.U. TURBUD Sp. z o.o.

Przemysł na terenie miasta zlokalizowany jest głównie w jego wschodniej i północnej części w rejonie tzw. „Wysp Odrzańskich”. Teren ten ze względu na ekologiczną funkcję doliny rzeki Odry oraz zagrożenie powodziowe jest obszarem bardzo dużego ryzyka inwestowania i należałoby całkowicie zrezygnować w tym rejonie z dalszego rozwoju przemysłu.

Na koniec 2009 r. na terenie miasta Brzeg podmioty gospodarki narodowej ogółem 5139 jednostek gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON.

Sektor publiczny – ogółem objął 270 jednostek. Sektor prywatny – ogółem objął 4869 jednostek.

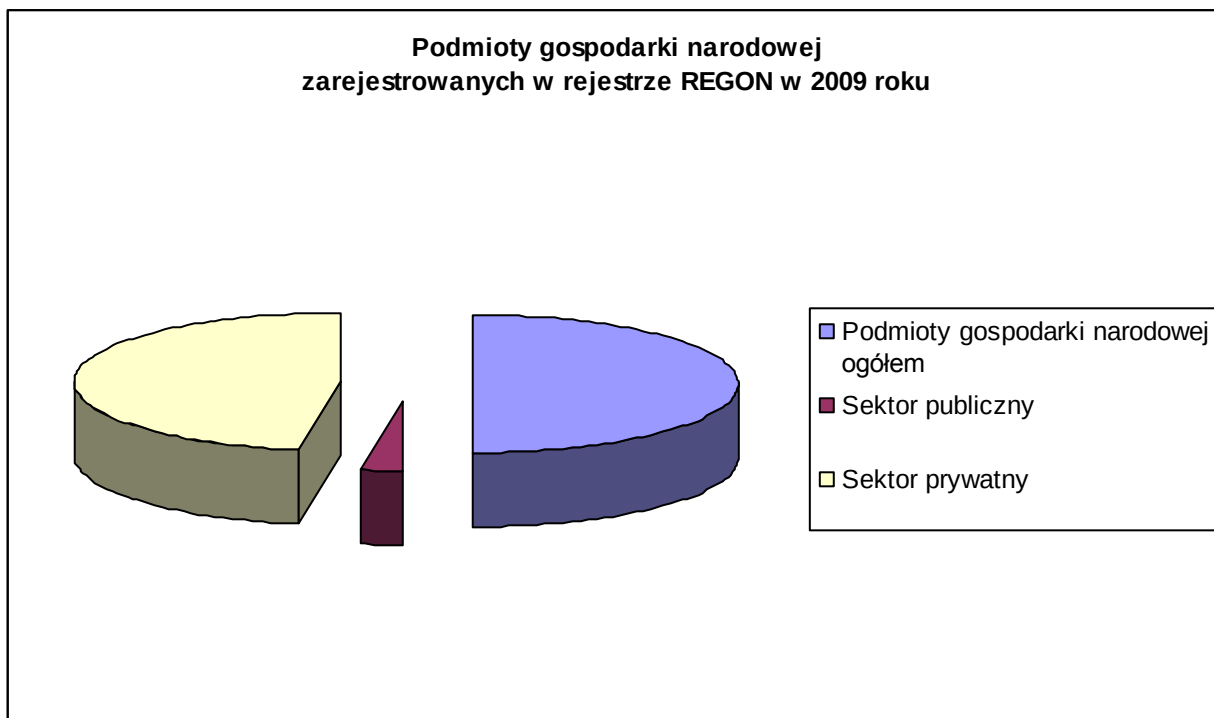
Podmioty wg klas wielkości:

- ogółem: 5139 jednostek,
- od 0-9 : 4973 jednostek,
- od 10-49 : 129 jednostek,
- od 50-249 : 32 jednostek,
- od 500-999 : 5 jednostek.

Tab.12. Podmioty gospodarki narodowej miasta Brzeg w latach 2005 – 2009 zarejestrowanych w rejestrze REGON

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON	2005	2006	2007	2008	2009
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	4972	5034	5110	5204	5139
Sektor publiczny	499	499	481	468	270
Sektor prywatny	4482	4535	4629	4736	4869

Źródło: Roczniki Statystyczne GUS 2009, 2010

Rys. 14. Podmioty gospodarki narodowej miasta Brzeg zarejestrowane w rejestrze REGON w 2009 r.

Rys. 15. Podmioty gospodarki narodowej miasta Brzeg zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2005 -2009

3.0. Charakterystyka infrastruktury miejskiej

Infrastruktura drogowa

Podstawowa sieć drogowa w Brzegu liczy 58,3 km, w tym:

- 3,8 km dróg krajowych administrowanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Opolu Rejon w Brzegu,
- 13,6 km dróg powiatowych administrowanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Brzegu w imieniu Starosty Brzeskiego,
- 40,9 km dróg gminnych administrowanych przez Burmistrza Miasta Brzegu.

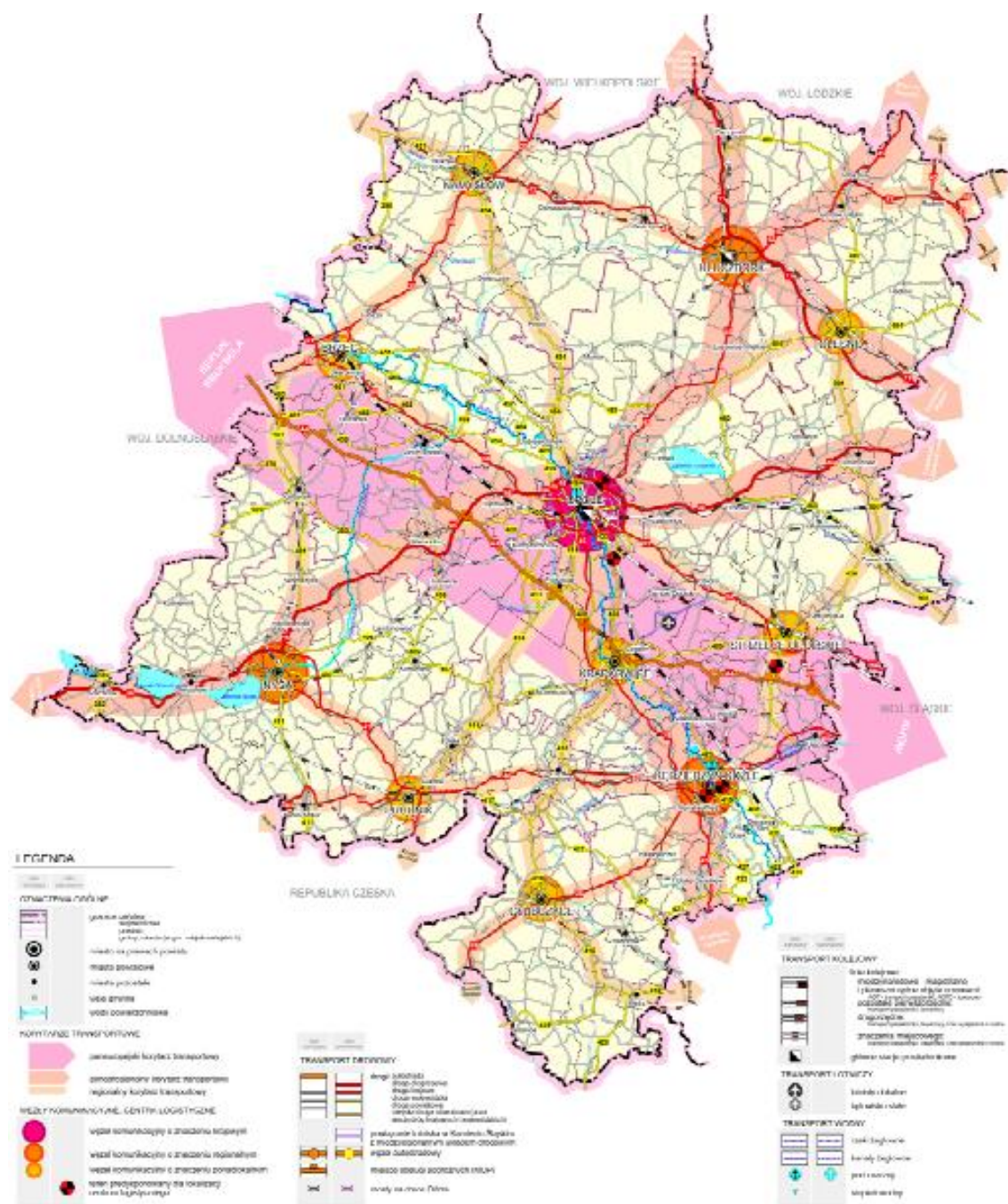
Sieć uzupełniającą stanowią drogi osiedlowe (wewnętrzne) na terenach administrowanych przez Spółdzielnie Mieszkaniowe oraz pieszo - jezdnie wykonane w ramach zagospodarowania terenu przy zasobach mieszkaniowych, zarządzanych przez Zarząd Nieruchomości Miejskich oraz innych zarządców wspólnot mieszkaniowych.

Transport kolejowy

Przez obszar miasta Brzeg przebiegają trzy linie kolejowe:

- magistralna linia kolejowa nr 132,
- regionalne linie kolejowe nr 288 i nr 304.

Magistralna linia kolejowa nr 132 relacji Bytom – Katowice - Opole – Brzeg – Wrocław, to linia dwutorowa, zelektryfikowana, posiadająca istotne znaczenie dla międzynarodowego ruchu osobowego i towarowego. Położona jest w międzynarodowym korytarzu transportowym E-30 i CE-30 relacji Drezno - Gerlitz – Zgorzelec – Wrocław – Katowice – Przemyśl – Medyka – Lwów – Moskwa.

Rys. 16 Miasto Brzeg na tle systemu transportowy województwa opolskiego

Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie Brzegu w wodę odbywa się w oparciu o obiekty zlokalizowane na terenie gminy Olszanka. Wodociąg zaopatrywany jest aktualnie w wodę z ujęć:

- ujęcie wody powierzchniowej z kanału przerzutowego Nysa Kłodzka - Oława w miejscowości Obórki,
- ujęcie wody podziemnej z utworów czwartorzędowych w Obórkach,
- ujęcie wody podziemnej z utworów czwartorzędowych w Gierszowicach.

Stacja uzdatniania wody w Gierszowicach

Z ujęcia w Obórkach woda jest tłoczona do komór szybkiego mieszania, gdzie dozowane są reagenty: koagulant PIX (wodny roztwór siarczynu żelazowego) i roztwór wapna (korekta odczynu) oraz poddawana jest wstępnemu chlorowaniu.

Dalsze procesy uzdatniania prowadzone są w klarownikach korytarzowych poprzez przepuszczenie wody przez warstwę zawieszonego osadu. Na stacji znajduje się 5 baterii klarowników korytarzowych. Po klarownikach woda poddawana jest procesowi filtracji na filtrach pośpiesznych z prędkością $v=7,5\text{m/h}$. Na stacji znajduje się 5 filtrów pośpiesznych o złożu piaskowym.

Woda podziemna z ujęcia w Gierszowicach jest napowietrzana na złożach kontaktowo - ociekowych i dalej poddawana całemu procesowi uzdatniania wspólnie z wodą z ujęcia w Obórkach. Po dezynfekcji woda uzdatniona spływa do zbiornika wody czystej, skąd przepompowywana jest za pośrednictwem pompowni II0 do miasta i okolic.

Gospodarka ściekowa

W mieście funkcjonuje miejska mechaniczno- biologiczno-chemiczna oczyszczalnia ścieków.

Budowana była w latach 1996-2000, pracuje w oparciu o pozwolenie wodno-prawne na odprowadzanie ścieków wydane przez Urząd Wojewódzki w Opolu dn. 22.01.1996 Nr Oś-III-62107/129/95/96 (ważne na czas określony do 15 grudnia 2015 r.).

Układ technologiczny oczyszczania ścieków obejmuje dwa stopnie oczyszczania:

- stopień pierwszy - mechaniczny,
- stopień drugi - biologiczny.

Brzeg posiada mieszany system kanalizacyjny. W obrębie „starego miasta” funkcjonuje system ogólnospławny, przystosowany do odprowadzania ścieków sanitarnych i wód deszczowych z całego obszaru. Południowa część miasta (na południe od linii kolejowej) posiada system rozdzielczy, tzn. w głównych ciągach ulicznych przebiegają dwa ciągi kanalizacyjne, służące

oddzielnie ściekom sanitarnym i deszczowym z tym, że odbiornikiem wód deszczowych jest rzeka Kościelna.

W imieniu Gminy Miasta Brzegu kanalizacją ogólnospławną administruje Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Brzegu, natomiast czyszczenie rowów zlecane jest w miarę potrzeb innym podmiotom.

Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Miasta Brzegu nie istnieje żadne czynne składowisko odpadów komunalnych. W latach 2005-2009, firmy posiadające decyzje na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości przekazywały odpady na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Gać.

Gmina Miasta Brzegu realizuje obowiązek prowadzenia ewidencji umów zawartych na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

3.1. Kierunki rozwoju obszarów osadniczych – zabudowy mieszkaniowej

Perspektywiczne potrzeby mieszkaniowe miasta Brzeg są ściśle powiązane ze skalą rozwoju ludności, istniejącym deficytem mieszkań samodzielnie zamieszkiwanych, jakością zasobów mieszkaniowych (wiek i stopień zużycia technicznego) oraz aspektami ekonomicznymi wynikającymi z polityki gospodarczej i społecznej państwa (zamożność społeczeństwa, dostępność do kredytów budowlanych, itp.).

Rozwój mieszkalnictwa winien polegać głównie na: uzupełnianiu istniejących wolnych przestrzeni w zabudowie, podnoszeniu wartości użytkowych istniejącej substancji mieszkaniowej poprzez wykonywanie remontów, modernizacji oraz rozbudowy, wymianie zużytej zabudowy w obrębie dotychczasowego siedliska, realizacji zabudowy na nowych działkach budowlanych.

Strefy wskazane dla celów osadnictwa związane są z terenami wykształconego zainwestowania. Stanowią głównie enklawy i luki, bądź tereny bezpośrednio przyległe do istniejącej zabudowy – położone wzdłuż dróg publicznych, tworząc zwarte strefy.

Dla terenów preferowanego rozwoju funkcji mieszkaniowych należy przyjmować zasadę wyposażania ich w niezbędne obiekty i urządzenia infrastruktury społecznej dopuszczając realizację usług podstawowych w formie obiektów wbudowanych lub wolnostojących.

3.2. Strategia i wizja rozwoju miasta Brzeg

Wizja rozwoju Brzegu została sformułowana w „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Miasta Brzegu na lata 2010 – 2015 ”, uchwalonej przez Radę Miejską w Brzegu uchwałą Nr LII/548/09 z dnia 22 grudnia 2009 r.

Przeprowadzona analiza stanu miasta zestawiona z oczekiwaniami jej mieszkańców a także racjonalnymi przesłankami rozwoju, pozwoliła na stworzenie wirtualnego obrazu – priorytetów w postaci celów strategicznych zakładanych do osiągnięcia.

Cele Strategiczne i Operacyjne Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Miasta Brzegu na lata 2010-2015 obejmują:

- Poprawę stanu infrastruktury miejskie,
- Poprawa układu komunikacyjnego miasta,
- Budowę i remont infrastruktury drogowej,
- Działania na rzecz ochrony środowiska,
- Remont i rewitalizacja zdegradowanych terenów miejskich, w tym zabudowy mieszkalnej i zabytków,
- Rewitalizację terenów zielonych,
- Rozwój szerokopasmowego Internetu,
- Pozyskanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych,
- Wdrażanie programów na rzecz przedsiębiorczości,
- Wsparcie dla inicjatyw okołobiznesowych,
- Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe,
- Budowę mieszkań komunalnych i stworzenie zasobu mieszkań socjalnych,
- Wykorzystanie turystyczne rzeki Odry,
- Stworzenie i rozwijanie infrastruktury turystycznej oraz zintegrowanego produktu turystycznego,
- Wspieranie działań na rzecz poprawy bazy noclegowo-gastronomicznej,
- Poprawę stanu bazy oświatowej:
- Poprawę stanu bazy kulturalnej:
- Poprawę stanu infrastruktury rekreacyjno-sportowej,
- Rozwój oferty kulturalnej dla mieszkańców miasta i turystów,
- Wszechstronny rozwój osobowości ucznia,
- Poprawę stanu bezpieczeństwa miasta,

- Poprawę standardu obsługi Urzędu Miasta,
- Ograniczenie zjawiska bezrobocia, podniesienie kwalifikacji i poziomu wykształcenia bezrobotnych,
- Aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych,
- Doskonalenie i zintegrowanie systemu pomocy i usług społecznych,
- Odpowiednie warunki życia dla rodziny, jej prawidłowego funkcjonowania oraz umożliwienie spełniania ważnych społecznie funkcji.

Do osiągnięcia założonych celów strategicznych potrzebne będzie podjęcie działań jak poniżej.

PRIORYTET I „Poprawa stanu infrastruktury miejskiej”

1. Poprawa układu komunikacyjnego miasta:

- starania i wsparcie działań powiatowych oraz wojewódzkich na rzecz budowy obwodnicy miasta wraz z drugą przeprawą mostową przez rzekę Odrę.

2. Budowa i remont infrastruktury drogowej:

- modernizacja miejskiego oświetlenia ulicznego,
- likwidacja barier architektonicznych,
- przebudowa dróg gminnych na osiedlach mieszkaniowych,
- budowa dróg dojazdowych do terenów przemysłowych i usługowych,
- poprawa układu komunikacyjnego miasta, w tym parkingów,
- poprawa stanu dróg.

3. Działania na rzecz ochrony środowiska:

- termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- promowanie działań i edukacja proekologiczna.

4. Remont i rewitalizacja zdegradowanych terenów miejskich, w tym zabudowy mieszkalnej i zabytków:

- rewitalizacja przestrzeni miejskiej centrum miasta,
- remont i modernizacja budynków położonych w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej,
- wyburzenia zdegradowanych budynków,
- rewitalizacja Ratusza Miejskiego,
- rewitalizacja zabytkowego budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej,
- rewitalizacja budynku byłego Gimnazjum Piastowskiego.

5. Rewitalizacja terenów zielonych:

- rewitalizacja parków,
- realizacja programu rewitalizacji terenów zieleni miejskiej.

6. Rozwój szerokopasmowego Internetu:

- budowa bezpłatnej szerokopasmowej sieci internetowej.

PRIORYTET II „Aktywizacja gospodarcza miasta”

1. Pozyskanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych:

- przejęcie (skomunalizowanie) terenów powojkowych,
- uzbrojenie terenów pod rozwój przedsiębiorczości.

2. Zaangażowanie miasta we wdrażanie programów na rzecz przedsiębiorczości:

- szkolenia dla sektora MSP z zakresu pozyskiwania środków zewnętrznych,
- realizacja projektów skierowanych do osób zamierzających założyć działalność gospodarczą i otrzymać dofinansowanie zewnętrzne,
- Lokalne Okienko Przedsiębiorczości.

3. Wsparcie dla inicjatyw okołobiznesowych:

- Lokalny Inkubator Przedsiębiorczości.

PRIORYTET III „Rozwój budownictwa mieszkaniowego”

1. Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe:

- uzbrojenie i sprzedaż terenów pod budownictwo mieszkaniowe.

2. Budowa mieszkań komunalnych i stworzenie zasobu mieszkań socjalnych:

- remont i modernizacja budynków z przeznaczeniem na lokale socjalne,
- remont i przebudowa budynków przeznaczonych dla rodzin o niskich dochodach z terenów rewitalizowanych i zdegradowanych.

PRIORYTET IV „Rozwój turystyki”

1. Wykorzystanie turystyczne rzeki Odry:

- budowa turystycznej przystani wodnej na rzece Odrze wraz z infrastrukturą lądową.

2. Stworzenie i rozwijanie infrastruktury turystycznej oraz zintegrowanego produktu turystycznego:

- stworzenie centrum (punktu) informacji turystycznej w Brzegu,
- stworzenie i wdrożenie zintegrowanego Systemu Informacji Turystycznej,
- rozwój produktu turystycznego celem zapewnienia kompleksowej oferty turystycznej,

- promocja Brzegu jako miasta atrakcyjnego turystycznie oraz współpraca z sąsiednimi gminami,
 - rozwijanie szlaków pieszych i rowerowych („Droga św. Jakuba”, ścieżki rowerowe),
 - oznakowanie atrakcji przyrodniczych i kulturowych na szlakach turystycznych,
 - bezpłatny dostęp do Internetu w punktach najbardziej atrakcyjnych turystycznie.
3. Wspieranie działań na rzecz poprawy bazy noclegowo-gastronomicznej:
- sprzedaż terenów miejskich pod inwestycje hotelarskie,
 - szkolenia dla branży hotelowo-gastronomicznej,
 - budowa szkieletu miejskiego w okolicy Rynku.

PRIORYTET V „Poprawa stanu infrastruktury społecznej w tym edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjno-sportowej”

1. Poprawa stanu bazy oświatowej:
 - termomodernizacja obiektów oświatowych i żłobka,
 - budowa nowych i modernizacja istniejących sal gimnastycznych.
2. Poprawa stanu bazy kulturalnej:
 - modernizacja zabytkowego budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej,
 - utworzenie nowoczesnej filii bibliotecznej w pomieszczeniach po byłej hali sportowej przy Gimnazjum Piastowskim,
 - przebudowa amfiteatru miejskiego,
 - przebudowa i termomodernizacja budynku BCK.
3. Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjno-sportowej:
 - utworzenie Regionalnego Centrum Sportowo-Rekreacyjnego z uwzględnieniem możliwości treningu dla drużyny narodowej, uczestniczącej w EURO 2012,
 - przebudowa ośrodka wypoczynku i rekreacji wraz z infrastrukturą przy ulicy Korfantego,
 - modernizacja hali sportowej przy ulicy Oławskiej,
 - budowa przystani rzecznej,
 - rozbudowa krytej pływalni przy ul. Wrocławskiej.
4. Rozwój oferty kulturalnej dla mieszkańców miasta i turystów:
 - umocnienie całorocznego kalendarza imprez kulturalnych odbywających się w Brzegu,
 - koordynacja imprez kulturalnych odbywających się w Brzegu,
 - wypracowanie sztandarowego produktu kulturalnego,
 - nowe inicjatywy kulturalne,
 - promocja inicjatyw kulturalnych.

5. Wszechstronny rozwój osobowości ucznia:

- wspomaganie rodziców w opiece nad dziećmi, w szczególności wsparcie rodziców mających wydłużony czas pracy, jak też mających trudności z realizacją zadań opiekuńczych lub wychowawczych,
- otoczenie w godzinach popołudniowych opieką dydaktyczno-wychowawczą jak największej liczby dzieci poprzez dostosowanie oferty zajęć pozalekcyjnych do zainteresowań uczniów,
- pomoc uczniom zagrożonym niepowodzeniami szkolnymi, aby umożliwić im osiągnięcie sukcesów na miarę ich możliwości. Zmniejszenie skali niepowodzeń szkolnych,
- umożliwienie wszechstronnego rozwoju uczniom wykazującym zainteresowania w danej dziedzinie,
- przeciwdziałanie patologiom społecznym,
- wspieranie szkół w rozwijaniu umiejętności pozyskiwania dodatkowych środków na rozszerzenie oferty edukacyjnej,
- pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych,
- przedłużenie godzin pracy przedszkoli.

6. Poprawa stanu bezpieczeństwa miasta:

- rozbudowa istniejącego już systemu monitoringu miejskiego w Brzegu nawet do 32 kamer na terenie miasta,
- działania na rzecz zabezpieczenia przeciwpowodziowego Brzegu - obwałowanie rejonu ulicy Oławskiej.

7. Poprawa standardu obsługi Urzędu Miasta:

- wprowadzenie elektronicznego systemu obsługi klienta – e-Urząd,
- poprawa jakości obsługi interesantów dzięki sukcesywnym szkoleniom dla pracowników urzędu,
- pozyskanie certyfikatu jakości ISO,
- wprowadzenie karty etyki urzędnika samorządowego.

PRIORYTET VI „Rozwój usług społecznych”

1. Ograniczenie zjawiska bezrobocia, podniesienie kwalifikacji i poziomu wykształcenia bezrobotnych:

- system ulg i zwolnień dla pracodawców w tworzących nowe miejsca pracy,
- promowanie przedsiębiorczości oraz pomoc w założeniu działalności gospodarczej,
- pomoc w organizacji szkoleń zawodowych przez inne instytucje i organizacje,

- rozwój doradztwa zawodowego,
 - udział w organizowaniu robót publicznych i prac społecznie użytecznych,
 - zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób długotrwale bezrobotnych, w tym utworzenie Klubu Integracji Społecznej.
2. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych:
- wspieranie warsztatów i szkoleń aktywizujących osoby niepełnosprawne,
 - promowanie przedsiębiorczości wśród osób niepełnosprawnych,
 - rozwój poradnictwa specjalistycznego.
3. Doskonalenie i zintegrowanie systemu pomocy i usług społecznych:
- utworzenie miejsca schronienia dla osób doświadczających przemocy,
 - tworzenie mieszkań chronionych,
 - utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
 - utworzenie Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia,
 - zmiana siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
 - stworzenie zintegrowanego systemu pomocy osobom i rodzinom dotkniętym ubóstwem oraz aktywizacja świadczeniobiorców pomocy społecznej,
 - ograniczenie zjawiska marginalizacji grup szczególnego ryzyka,
 - objęcie szczególną opieką i pomocą osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Odpowiednie warunki życia dla rodziny, jej prawidłowego funkcjonowania oraz umożliwienie spełniania ważnych społecznie funkcji:
- podniesienie świadomości opiekuńczo – wychowawczej rodziny,
 - zapobieganie niedostosowaniu społecznemu oraz wyrównywanie szans dzieci z rodzin ubogich,
 - wzmocnienie relacji rodzinnych poprzez prawidłowe spędzanie wolnego czasu,
 - zmniejszenie liczby osób i rodzin zagrożonych ubóstwem oraz patologiami społecznymi,
 - ochrona zdrowia mieszkańców Brzegu, w tym realizacja programów profilaktycznych.